

Op weg naar optimale, transmurale samenwerking

Jenske Geerling

Verpleegkundig specialist

Palliatieve zorg UMCG

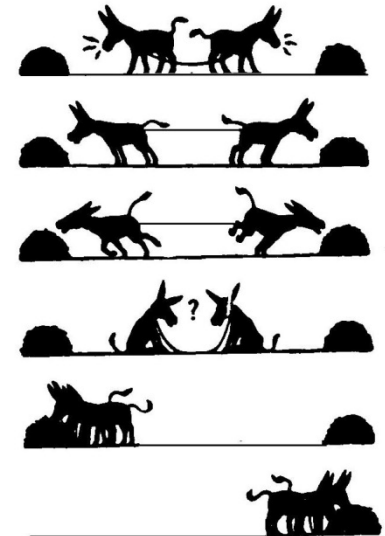
Knelpunkten?

Knelpunten

- Tussen eerste en tweede lijn
- Tussen verschillende disciplines
- Tussen verschillende organisaties
- Overdracht
- Samenwerking
- Afstemming

"Co-operation"

Oplossingen?

Proactieve zorgplanning!

Project Ligare

Bijdragen aan het welbevinden van patiënten en hun naasten door markering van de palliatieve fase en proactieve zorgplanning

- Gestart 1 maart 2016
- 100 plannen per netwerk

Evaluatie

- Hoe worden de plannen ingevuld?
- Ervaringen ontvangende professionals
- Ervaringen patiënten en naasten

- 3 deelprojecten
  - Patiënten met kanker
  - Patiënten met hartfalen
  - Patiënten met dementie

Pilot

- Goede voorbeelden ZonMW
- 1 April 2013 t/m 31 december 2014
- 160 proactieve zorgplannen (ingevuld door OZG, MZH en UMCG)

Pilot

- 160 PZP ingevuld
  - 85% oncologische patiënten
  - 51% man
  - Gemiddelde leeftijd 69 jaar (SD ± 14)

Pilot, levenseinde beslissingen

- Wel/geen ziekenhuisopname
  - 130 x ingevuld (81%); 102 x geen zkh-opname
- Reanimatiebeleid
  - 145 x ingevuld (91%); 144 x geen reanimatie
- Palliatieve sedatie
  - 124 x ingevuld (78%)
- Euthanasie
  - 124 x ingevuld (78%)

Pilot, huidige situatie

- Somatisch
  - 141 x ingevuld (88%)
- ADL/zorg gerelateerd
  - 125 x ingevuld (78%)
- Sociaal
  - 83 x ingevuld (52%)
- Psychisch/zingeving
  - 101 x ingevuld (63%)

Pilot, aantal te verwachten problemen

- Totaal 545 problemen, mediaan 3 (0-10) per PZP
  - 492 somatische problemen (90%), excl delier 84%
  - 9 zorg gerelateerde problemen
  - 13 sociale problemen
  - 27 psychische problemen
  - 4 problemen op zingevingsgebied

Pilot, te verwachten problemen

- Meest genoemde te verwachten problemen
  - Pijn (n=144)
  - Dyspnoe (n=78)
  - Misselijkheid/braken (n=36)
  - Delier (n=33)
  - Angst (n=14)
  - Overbelasting mantelzorger (n=10)

Aanpassingen

- Nav de resultaten uit de pilot studie is het PZP aangepast:
  - Vragen toegevoegd over levensverwachting, wensen patiënt, actuele situatie ipv probleemkwadranten
- Handleiding voor invullen
- Informatiebrief voor patiënten
- Informatiebrief voor ontvangende professionals

Analyse eerste PZP Ligare

- 79 PZP geanalyseerd (MCL, OZG, MZH, UMCG)
  - 75% oncologische patiënten
  - 42% man
  - Gemiddelde leeftijd 70 jaar (40-92)

Levens einde beslissingen

- Wel/geen ziekenhuisopname
  - 69 x ingevuld (87%)
  - 47 x nee
  - 22 x ja
- Reanimatiebeleid
  - 74 x ingevuld (94%); 73 x geen reanimatie

Levens einde beslissingen

- Palliatieve sedatie
  - 16 x niet ingevuld
  - 34 x ingevuld, niet besproken
  - 29 x ingevuld, besproken
- Euthanasie
  - 12 x niet ingevuld
  - 36 x ingevuld, niet besproken
  - 31 x ingevuld, besproken

Levensverwachting

- 60 x ingevuld (76%)
  - < 2 weken (n=6)
  - < 3 maanden (n=33)
  - < 1 jaar (n=3)
  - Onduidelijk (n=13)
  - Niet besproken op verzoek patiënt (n=3)
  - Anders (n=2)

Voorkeursplaats overlijden

- 18 x niet ingevuld
- 48 x thuis
- 4 x hospice
- 6 x verpleeg- of verzorgingshuis
- 3 x niet besproken

61% voorkeur voor thuis overlijden

Karakterisering van patiënt door hem/haar zelf:

‘Wat vindt u dat iedere zorgverlener over u zou moeten weten’

- 19 x ingevuld

Huidige situatie

- Somatisch
  - 72 x ingevuld (91%)
- ADL/zorg gerelateerd
  - 71 x ingevuld (90%)
- Sociaal
  - 68 x ingevuld (86%)
- Psychisch
  - 62 x ingevuld (78%)
- Zingeving
  - 54 x ingevuld (68%)

Aantal te verwachten problemen

- Totaal 265 problemen, mediaan 3 (0-9) per PZP
  - 217 somatische problemen (82%)
  - 13 zorg gerelateerde problemen
  - 7 sociale problemen
  - 25 psychische problemen (incl. delier)
  - 3 problemen op zingevingsgebied

Te verwachten problemen

- Meest genoemde te verwachten problemen
  - Pijn (n=54)
  - Dyspnoe (n=45)
  - Misselijkheid/braken (n=20)
  - Delier (n=13)
  - Angst (n=9)
  - Overbelasting mantelzorger (n=6)
  - Coping (n=3)

Verschillen

- Sociale, psychische en zingevingsdomeinen worden vaker ingevuld
- Meer aandacht voor wensen van patiënt
- Afspraken mbt levenseinde worden vaker ingevuld
- Ongeveer evenveel te verwachte problemen, aandeel somatische problemen even groot
- Niet gekeken naar kwaliteit van de ingevulde items

Ervaringen professionals

- Ronde tafel gesprekken aandachtsvelders netwerk Groningen Centraal
  - Nog weinig ervaring met PZP
  - Wie is verantwoordelijk voor het PZP?
  - Wie mag het plan aanpassen? Patiënt/naasten ook?
  - Groot nadeel: niet digitaal

Ervaringen professionals

- Panel huisartsen, thuiszorgverpleegkundigen en SOG's
  - Beoordelen van 5 geanonimiseerde plannen op inhoud dmv een vragenlijst
  - Vragenlijsten en plannen worden eind maart verstuurd

Ervaringen patiënten en naasten

- Geanonimiseerde plannen uit pilot voorgelegd aan Zorgbelang
  - Niet alle items ingevuld, belangrijke info mist
  - Wat zou patiënt zelf willen? Wat is belangrijk in laatste levensfase? Eigen regie?
  - Veel aandacht voor fysieke processen, maar minder voor wat dat voor de patiënt betekent
  - Taalgebruik: gericht op professional of patiënt?

Ook deelname Zorgbelang aan panel professionals

Ervaringen patiënten en naasten

- Physician Assistent i.o. Heereveen
  - Patiënt wordt $\pm$ 7 dagen na ontslag met PZP thuis gebeld; vragenlijst ervaringen PZP
  - Ook huisarts van betreffende patiënten wordt gebeld en vragenlijst afgenomen

Onderzoek loopt tot oktober 2017

Deelprojecten Ligare

Patiënten met kanker

- Via Experience Based Co-Design methode
  - Interviews met 15 patiënten, 15 mantelzorgers en 20 zorgverleners (ervaringen, wensen, behoeften)
  - Feedback bijeenkomsten (valideren resultaten interviews, verbeterpunten)
  - Door co-creatie bijdragen aan gewenste verbeteringen/doorontwikkeling PZP

Deelprojecten Ligare

Patiënten met hartfalen

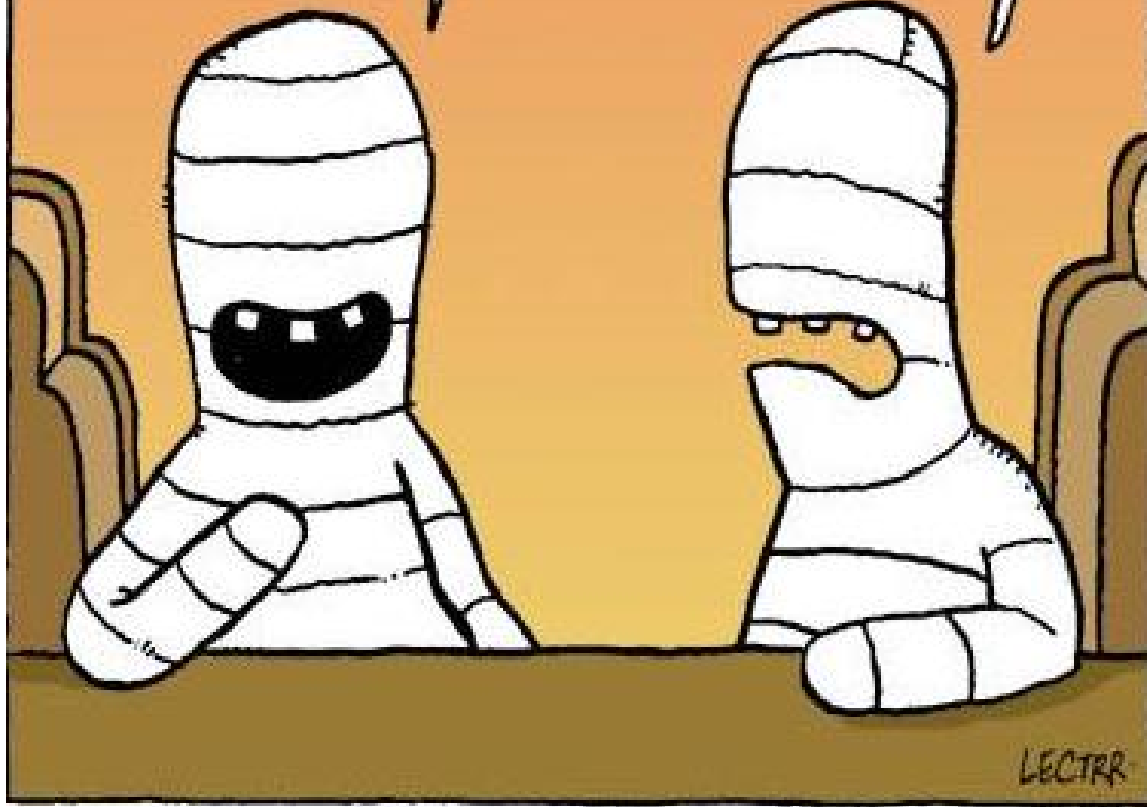
- Prospectieve studie met stepped wedge design
  - Patiënten NYHA 3-4 en in 1 jaar > 1x opgenomen
  - 25 patiënten standaardzorg, 25 patiënten actieve markering en PZP
  - Semigestructureerde vragenlijsten patiënten en mantelzorgers bij aanvang en 1 x/4 weken tot volgende exacerbatie (welbevinden, QoL, zorgconsumpsie en sociale participatie)

Deelprojecten Ligare

- Patiënten met dementie
- Design: verkennend, mixed methods, praktijk-ontwikkelonderzoek en proefimplementatie in bestaande ketenzorg
  - 15 semigestructureerde interviews met mensen met dementie, naasten en professionals
  - Literatuurverkenning
  - 3 focusgroep bijeenkomsten (inzichten bespreken)
  - Concepthandleiding, proefimplementatie, aanpassing

ALLEZ, ZIE
JE HET VERBAND
NIET?

NEE, HET IS
TE INGEWIKKELD!

LECTRR

